N°. 81. A°. 1835.

ZATURDAG, den 16den OCTOBER.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 6 October 1835.*

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, van den 5den dezer, N°. 1033/932, is ten gevolge van het overlijden van den Heer BRUNO DE SANDERS, *Burger Kapitein* in de divisie *beneden Cottica*; tot *Kapitein* in gemelde divisie benoemd en aangesteld, den *Eerste Luitenant* J. F. LANGGUTH.

Tot *Eerste Luitenant*, den *Tweede Luitenant* A. UMGEWAND.

Tot *Tweede Luitenant*, den *Vaandrig* G. KUSTNER. — En

Tot *Vaandrig*, den Heer J. F. RITTER, alle in gemelde Divisie.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 6 October 1835.*

Alzoo J. GISIUS, zich bij rekeste aan den Gouverneur Generaal heeft geadresseerd, met verzoek om bij anticipatie van den gewonen termijn van aankondiging, te mogen verkrijgen *Brieven van Manumissie* voor de Slavin JULIANA, hem in eigendom toebehoorende.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle degenen, welke vermeenen mogten eenige regtenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *acht* dagen, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, de verzochte *Brieven van Manumissie* verleend worden.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

BURGERLIJKE-STAND.

PARAMARIBO, *den 7 October 1835.*

Heden zijn in *ondertrouw* opgenomen: Mr. CAREL HEILBRON, *jongman*, van de *Hoogduitsche Israëlitische Godsdienst*, met RACHEL VAN EMDEN, *jonge dochter*, mede van dezelfde Godsdienst, beide geboren te *Amsterdam* en alhier woonachtig.

In kennisse van mij,
De fungerende Ambtenaar van den Burgerlijken Staat,
T. M. SCHOTBORGH,
2de Kommies.

PARAMARIBO, *den 9 October 1835.*

MIJN HEER DE REDACTEUR!

Ik las dezer dagen in de *Nieuwe Amsterdamsche Courant en Algemeen Handelsblad* van den 13den Augustus ll. en in de *Bredasche Courant* van den 14den derzelve maand, een berigt betreffende het nieuwe Luthersche Kerkgebouw alhier waarin ten aanzien van het Orgel de volgende zinsnede voorkomt:

»Dit Stuk verdient allen bijval en voldoet, vooral wat het uitwendige betreft, uitstekend; doch de toonen zijn boven mate hardsprekende, hetwelk men toeschrijft aan de onkunde van den Organist, en zulks volgens oordeel van twee of drie Toonkunstenaren, voor welke de Heer WITTE *zich wel heeft willen laten hooren."*

De misklank dezer onregtvaardige beschuldiging des Organists veroorzaakte in het gemoed van mij, en zoo ik vertrouw in dat van elken lezer eene grootere dissonantie dan de hardsprekendheid van het Orgel, welke men zich bemoeit den Organist te last te leggen, zoude hebben kunnen te weeg brengen, en wij zijn het aan de waarheid verschuldigd den goeden dunk welke het Publiek sedert zoo vele jaren omtrent de verdiensten van den Organist, den Heer F. W. BÄNFFER, koestert, niet door een dusdanig, van allen grond ontbloot oordeel, te laten te kort doen.

Dat het Orgel hardsprekende van toon is, wordt over het algemeen toegegeven, en is door den Organist zoo ik weet zelve van het begin af aan reeds aangemerkt: wij vermeenen echter dat dit in de toonaard van het instrument gezocht moet worden en geenzins aan den Organist te wijten is, die het Orgel voor een meesterstuk erkent, echter voor het Lokaal niet berekend vindt.

De Heer WITTE moge welligt in eene *figurale fantasie* met douce-registers, voor twee of drie Toonkunstenaren zich met bijval hebben laten hooren; maar wij vragen deze bevoegde Kunstregters van het ware Choraal-Muziek, of men, indien hij eene Choraal in *hare verhevene waarde* met meerdere Registers en de daarbij behoorende dekstemmen voorgedragen had, het Orgel in het ledige ruim der Kerk van harde aanspraak zoude hebben kunnen vrijspreken.

Wij vermeenen den grond-toon van het echo dezer kwaadsprekendheid te erkennen, en willen volmondig belijden dat de talenten van den Heer WITTE genoeg erkend waren, om dezelve nog ten koste van den Organist en der waarheid te moeten verhoogen; evenwel had de Heer WITTE of de vervaardigers bij het geringste oordeel, door de Toon-kracht-verhouding des instruments tot het Lokaal waartoe het moest dienen, deze hardsprekendheid vooruit kunnen berekenen en men had aan den eenen kant eene waarheid stilzwijgend kunnen voorbijgaan, om niet genoodzaakt te zijn aan de andere zijde eene onwaarheid te doen geboren worden.

JUSTUS.

BUITENLANDSCHE NIEUWSTIJDINGEN.

Extracten uit de Nederlandsche Couranten tot en met den 28sten Augustus 1835.

Frankrijk.

PARIJS, 22 Augustus.

In het *Journal de Paris* leest men het volgende:

Den 13den hebben de Carlisten van Irun, na den morgenstond met het bestoken van het fort van het bruggenhoofd te hebben doorgebragt, omstreeks ten 4 ure hun geregeld vuur begonnen. De Christine-Kommandant gaf dadelijk bevel tot eenen uitval, waardoor de Carlisten welhaast uit het oude kasteel werden verjaagd, doch hun versterking toegekomen zijnde, hebben zij op hunne beurt de Christinos tot wijken gebragt, waarbij de kapitein der Urbanos werd gekwetst. De Fransche voorpost, gedurende eien tijd in den Junco op observatie geplaatst, werd verscheiden malen door het vuur bereikt, ofschoon de manschap het geweer bij den voet had; eindelijk werd eenen der Fransche soldaten het geweer verbrijzeld door eenen kogel, die het ledergoed van den ransel doorboorde, doch gelukkigerwijze den man niet kwetste; alstoen gaf de kapitein bevel om op de Carlisten te vuren.

Nu ontstond er een ernstig gevecht; zelfs werd uit het grof geschut gevuurd om de Carlisten te doen verhuizen uit eenige woningen, waarin zij zich hadden genesteld; dit dwong hen terug te trekken; maar een oogenblik daarna kwamen zij wederom te voorschijn en maakten zich meester van een woonhuis, hetwelk op slechts halver geweerschots afstand van de brug af staat. Van daar hervatteden zij het vuur. De kogels vielen gestadig op den Franschen grond: het grof geschut speelde voort. Het huis werd door twee kanonkogels doorschoten. De nacht maakte een einde aan het gevecht.

In het geheel zijn er acht kanonschoten losgebrand: de soldaten, de gendarmerie, de gewapende tolbedienden hebben eene groote menigte, welligt een 1000-tal patronen verschoten' men weet het verlies der Carlisten nog niet te ramen, doch zeker is het dat zij eenige dooden tellen. Een Spaansche boer, wien men verscheiden malen op de Franschen had zien schieten, is gevangelijk binnen het fort gebragt. Niemand der Franschen is gekwetst.

Een brief van de grenzen van den 14, 's morgens ten 6 ure houdt in: de nacht is niet gestoord, tot op dit uur duurt de kalmte voort. Intusschen blijven de Carlisten zich op halven geweerschot-afstand van ons af in woonhuizen verschansen: heden verwacht men iets. Men zegt dat de Carlisten in het gevecht van gisteren zeven gekwetsten en een dooden tellen. De Officier der Urbanos is naar Behobie vervoerd.

— De gebeurtenissen volgen elkander in Spanje met rasse schreden op. Over Marseille heeft men berigten uit Valencia, meldende dat de ingezetenen dier stad naar Barcelona het aanzoek hebben gezonden ten einde de twee Junta's zich met die van Saragossa zouden verstaan tot de provisioneel te vormen regering voor het oude koningrijk Arragon. Eene deputatie der burgerwachters van Alicante is over zee gisteren te Valencia aangekomen, met de tijding dat hun korps zich aldaar van het openbaar gezag heeft meester gemaakt, in afwachting dat eene constitutie worde geproclameerd.

Een brief van Valencia van den 8sten, over Barcelona, aangekomen, deelt zeer breedvoerige bijzonderheden mede nopens de uitoefening der doodstraf aan de gevangenen van welke wij gisteren hebben gesproken; die brief voegt er bij dat den 5 den ganschen dag de stadspoorten zijn gesloten geweest.

Men vreesde, zegt de korrespondent, door de landbewoners te zullen overloopen worden, en, inderdaad, hebben zij zich

In den achtend van den 7den voor de poort vertoond, gewapend met sabels en zinkroeren, verklarende dat zij geene tienden meer wilden dulden, en dat wat de stedelijke octrooi-regten betrof, zij die wilden betalen volgens het tarief van 1808. De stad was in grooten schrik. Zij vreesde plunder- en moordtooneelen, indien de landlieden de poort overweldigden. Men zeide in den nacht den vreesselijken *Caracol* gehoord te hebben, een scheepsroeper, door middel van welken de boeren elkander roepen, wanneer zij eenen slag willen slaan. Dit, den Franschen zoo noodlottig, seinas derwijze gevreesd, dat de doodstraf is bepaald tegen dengenen die het geeft. Evenwel is het niet zoo heilloos afgeloopen als men het duchtte. De stadspoorten zijn geopend, maar eene ordonnancie van den Kapitein Generaal heeft, voor den dag van gisteren, alle inkomende regten geschorst, en men heeft allerlei soort van levensmiddelen, zonder octrooi-regt, ter stad zien binnenvoeren.

Er is eene proclamatie van den Intendant van financien aangeplakt, de noodzakelijkheid der belastingbetaling voorhoudende, en reeds dezen morgen zijn de, eenigermate verminderde inkomende regten weder betaald geworden.

Letterlijk gesproken, bestaat er geene regering meer. Heden eischt het volk de afzetting van al de Carlistische beambten uit den tijd van Calomarde, en te Valencia zijn er zeer velen die zich openlijk verblijden over alle de onspoeden die de constitutionneele zaak treffen. Men schijnt begonnen te hebben aan gezegden eisch te voldoen, want gisteren is de regent der audientie, een bekend Carlist, in zijne bediening geschorst. De beweging, welke men vreest, zal, meent men, ook tegen de overige absolutissche beambten gerigt, en van zeer ernstigen aard kunnen worden. Ik moet niet vergeten u te zeggen dat krachtens een bevel van den Kapitein Generaal de kloosters van Valencia zijn gesloten geworden. Dit was eene, des avonds te voren door de stedelijke militie gestelde voorwaarde. Men is nog steeds beducht voor eene overweldiging van de zijde der plattelandsbevolking en ieder woonhuis is tot eene forteres hervormd, in welke men besloten heeft zich tot het uiterste te verdedigen. Ik zelf ga niet slapen dan met mijne gewapende pistolen onder mijn hoofdkussen.

— In een ministerieel dagblad lezen wij:

Men verzekert dat een nieuwe opstand te Saragossa is uitgebroken: de gezagvoerders der Koningin zouden door eene Junta zijn vervangen. De Gouverneur zoude doodgeschoten zijn. Ons zijn nopens deze gebeurtenis geene andere bijzonderheden bekend geworden, doch wij hebben alle redenen om er de echtheid van aan te nemen.

Publieke Veilingen.

Ter Kotslenije van het Geregtshof.
Vrijdag, den 9den October 1835.
Het *HUIS* en *ERF*, gelegen aan de *Kromme Elleboogstraat*, La. A. No. 92; aankomende J. L. Lyons. — *f* 2,500. *J. W. Tafares.*

Advertentiën.

Aanbesteding.

De Administrateur van Financien, zal, onder de nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche W. I. Bezittingen, aan de minst inschrijvenden aanbesteden, de *onmiddelijke* levering, van:

(14) Veertien *Uniform Rokken*
(13) Dertien *Vesten met Mouwen*
(6) Zes *Chaccis* en
(20) Twintig *Kwartier Mutsen*
} voor Artilleristen,

en zulks op de konditien en voorwaarden welke voor de gegadigden, ten lokale der Financieële Administratie, ter lezing liggen, alwaar de verzegelde inschrijvingsbilletten, vergezeld van monsters, zullen worden aangenomen tot aanstaande Donderdag den 15den dezer, des Morgens *negen* uren.

Paramaribo, den 7 October 1835.
De Administrateur voornoemd,
CH. L E E R S.

Transporten.

(37399) Den 28sten September 1835. JACOB JUDA POLAK aan MARIA STROOMNAT, voor hare minderjarige Kinderen met namen CHARLES MARIUS POLAK en ADRIAAN LAMBERTUS STROOMNAT, van het Erf en daarop staande Gebouwen, gelegen aan de *Drambrandersgracht*, doorloopende tot aan de *Princestraat*, bekend onder La. D. No. 882a.

Den 8sten October. ABM. PEREIRA aan FREDERIK GUSTAF BERTELSMAN, van het Erf en daarop staande Gebouwen, aan de *Watermolenstraat*, bekend onder La. B. No. 17.

Idem. J. F. WERGES aan A. F. LAMMENS JR., van het Huis en Erf, aan de *Buurestraat*, bekend onder La. D. No. 633.

Paramaribo, den 9 October 1835.
De Griffier van het Geregtshof,
A. VAN MEERTEN.

(37395) Aan belanghebbenden, wordt mits deze kennis gegeven, dat zich aan het Departement der *Nieuwe Wees-, Kurateele- en Onbeheerde Boedels Kamer*, hebben geadresseerd: GEBRS. CORDUA, in kwaliteit als Gemagtigd van CHRISTINA MARIA HANSEN, geb. SCHWENSEN; THOMAS SCHWENSEN en PETER THOMSEN, als Voogd over de minderjarige THOMAS THOMSEN; verzoekende de overgave van de wederhelfte van den Boedel wijlen CLAUS SCHWENSEN, en op welk adres door de Commissie tot de Zaken van voormeld Departement, over *acht* dagen na dato heden, zoodanig zal disponeren, als dezelve zal noodig oordeelen.

Paramaribo, den 7 October 1835.
De Scriba bij de Commissie,
R. GOLLENSTEDE,

(37394) Aan belanghebbenden, wordt mits deze kennis gegeven, dat zich aan het Departement der *Nieuwe Wees-, Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer*, hebben geadresseerd: J. L. VAN TOLL en S. N. DE BEEK, in kwaliteit als door het Geregtshof dezer Kolonie benoemde Curatoren over de persoon van JACOBA LABADIE; — verzoekende als ab- intestato Erfgename van wijle JOHANNA MARGARETHA BRAAM, de af- en overgifte der Nalatenschap van gemelde J. M. BRAAM: en op welk adres, door de Commissie tot de Zaken van voormeld Departement, over *veertien* dagen na dato heden, zoodanig zal disponeren, als dezelve zal noodig oordeelen.

Paramaribo, den 7 October 1835.
De Scriba bij de Commissie,
R. GOLLENSTEDE,

(38675) Allen die iets te vorderen hebben van den Boedel wijlen den Heer E. E. EMANUELS, gelieve daarvan opgave te doen aan den ondergeteekende, als mede Executeur, ten einde na accoord bevinding betaling te bekomen; terwijl ook die gene die aan gemelden Boedel verschuldigd zijn of met denzelven openstaande zaken hebben, vriendelijk uitgenoodigd worden, het verschuldigde aantezuiveren, en het openstaande te liquideren.

Paramaribo, den 10 October 1835.
ELIAS EMANUELS.

(37393) Wordt te Koop gepresenteerd het HUIS en ERF, gelegen aan de *Heerenstraat*, La. A. No. 27; adres bij den ondergeteekenden.

Paramaribo, den 9 October 1835.
R. GOLLENSTEDE qq.

(39031) Den ondergeteekende heeft ontvangen per de laatst gearriveerde Schepen, als: per Kapt. B. M. CORBIERRE en K. M. HILLERS, en presenteerd te Koop aan:

Fijne Osnabrugs en Gingang, Siamosen en Vriesche Bonten, Boekjesstreep, supra fijn zwart, blauw kleur en mode Lakens en Zephier, Merinos en Cassinet, Russische en Engelsche Dril en Satinet, gekleurde Sarsinet, Broekenstof, fijne Pique, effe en gestreept Nanking, fijne Zwitser en London Prente Calico breede en smalle, Katoen Batist, Jaconets, Neteldoek, breede en smalle Tule, Tusschenzetsels, witte en zwarte Kante Doeken, dito Zijde en Katoene, Mans- en Vrouwe Kousen, vilte en zijde Hoeden, Petten, Koffijzakken, Glaswerk en Glaze-Ruiten, Galanterien en vele andere Goederen meer.

Paramaribo, den 7 October 1835.
J. V O E T.

M. J. Coster & Co.,

(38645) Hebben ontvangen per Kapt. R. VAN DER MEIJ, KASSEERE PROVISIEN, als: Vleesch, Worst, Tongen, Vet, Kaas; Boter; beste Zeeuwsche Aardappelen; nieuwe gezoute Visch in 5 en 10 ℔ vaatjes; Haring; gerookte Zalm in blik; Patent-, Raap- en Lijn Olie in pullen; zoete en bittere Amandelen; Anijszaad; Notemuscaat en andere *Specerijen*, &c., &c.

NIEUWE MODISCHE Dames-, Meisjes- en Kinder Hoeden; Bouquetten; Struisvêeren en Nationale Pluimen; Linten; Centures; zijde Mans- en Vrouwe Kousen en Handschoenen; dito lange en korte Kabrette, glacé en katoene, modische Doekjes en Chalons; Taffen; Satijnen en Kreppen in soorten; blaauw en zwart Fluweel; *Balkleedjes*; breede en smalle Tule; Strooken; Tusschenzetsels; Langet; zijde Dames Toeren; dito Haar en à la Bibis.

Shirtings; Printers; katoen Batist; effe-, geborduurd- en gecouleurd Neteldoek en Kamerdoek; zwart Merinos; Haarlemmer Streep; Tafelgoed; Diemet; Flenel en *Broekjes* in soorten.

Vilte en Zijde Mans- en Kinder Hoeden en Petten; Mans-, Vrouwe-, Meisjes-, Jongens- en Kinder Schoenen in soorten; Garen; Linten; brei- en naai Katoen; Koord; Veters en Liniassen.

Stellen fijn geslepen Glaswerk; kristalle Lampen; dito Mostert en Zuurpotten; Lampen-Ballons en Glazen; blaauw gebrand Aardewerk en Thee-Serviesen.

Spiegels; Brillen met gecouleerde Glazen; Kinder-, Kuif- en Kappers Kammen; *Eau de Cologne*; Glanterien en Parfumerien; visite Kaartjes en vele andere GOEDEREN meer.

Degenhard & Kramer,

(38668) Hebben per het Schip *Suriname*, Kapt. R. VAN DER MEIJ ontvangen:

Zeeuwsche Aardappelen; UIJEN; BIETEN en PETERSELIEWORTELEN; diverse soorten Groentens in vaatjes; dito in stoopen; Komkommers; St. Jans Uijen; Charlotten; Augurkjes; beste gras Boter; Zoetemelksche-, Komijne-, Edammer- en [illegible] burger Kazen; Hammen; Pater en Rookvleesch; Brunswijker Worst; Ossenharsen; gerookte Tongen; Zalm in blik; [illegible] Carbonade; Tongen; Rolpens; Saucijsen; Worst; Paling; Haring; Zoutvleesch; [illegible] en Pekelspek; Banket in trommels en [illegible] schen; Suikergoed; Deventer Koek; [illegible] hozen; Morellen en Kersen; Aspergies; Bessensap en dito Gelei; nieuwe beste Jenever; Schoenen; Laarzen; Petjes, Pijpen.

In Voorraad:

Diverse Dranken; Stukgoederen; Kramerijen en veel meer andere Goederen, tegen civiele prijzen.

Paramaribo, den 9 October 1835.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 7den dezer, het Schip *Elisabeth*, Kapt. J. H. BRANDT, van *Amsterdam*; hebbende 56 dagen reis.

Idem, de Engelsche Schoener *John*, Kapt. G. FORBES, van *Demerarij*; Passagiers: Mejufvrouwen AMELIA CRUDEN, JAERTS-NOT CRUDEN, CATHARINA DE VRIES met twee Kinderen en eene Bediende, ELIZA DE VRIES, JOHANNA WHITE en eene Bediende, Mr. SCHEFFERS, Dochter en Bediende.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van B O O N & Co.